

Merenkulun väylämaksujen uudistamista valmisteleva työryhmä

Aika	Keskiviikko 15.11.2017, klo 13-15
Paikka	Liikenne- ja viestintäministeriö, nh Sykäys
Osallistujat	Johanna Särkijärvi, LVM pj. Tatu Giordani, LVM siht. Tero Jokilehto, LVM Merja Sandell, VM Maija Uusisuo, TEM Tuomo Suvanto, Liikennevirasto Markus Karjalainen (kutsuttu asiantuntija), Liikennevirasto Tuomas Routa, Trafi Merja Hallivuori, Tulli

1. Kokouksen avaus
 - Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:03
2. Lähtökohdat ja tavoitteet
 - a. Toimeksianto / Johanna Särkijärvi
 - Työryhmän asettamispäätöksen mukaan tavoitteena selvittää väylämaksulainsäädännön uudistustarpeet ja miten mahdolliset uudistukset tulisi tehdä
 - Taustalla eduskunnan linjaus vuodelta 2012 koskien väylämaksulainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelua
 - Eduskunnan linjauksen mukaan valmistelussa pitäisi ottaa huomioon jäänmurron palvelujen käyttö ja todelliset kustannukset sekä ympäristönäkökohdat (alusten ympäristöominaisuudet)
 - Eduskunta hyväksynyt hallituksen esityksen väylämaksujen puolituksen jatkamisesta vuonna 2018 (osa hallitusohjelmaa)
 - Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö eduskunnan vastauksen yhteydessä korosti merenkulun kilpailukyvyyn turvaamista myös jatkossa. Mietinnössä nostettiin esille myös jääluokat ja ympäristönäkökohdat kriteerinä maksujen poistamiselle tai alentamiselle tulevaisuudessa.
 - b. Tilannekatsaus kunkin organisaation osalta (odotukset ja tavoitteet)
 - Suvannon esitys väylämaksu-uudistuksista vuodesta 2006 eteenpäin
 - Edellisen työryhmän ehdottamat uudistukset jäivät toteuttamatta, kun hallitus päätti väylämaksujen puolittamisesta ja tavaraliikenteen rataveron poistamisesta vuosina 2015–2017
 - Routa: Valvontakustannuksia ei ole huomioitu, kun on laskettu väylien ylläpidon kustannuksia. Keskusteltiin tämän jälkeen yleisesti maksujen kustannusvastavuudesta.
 - Routa: Voisiko väylämaksulla vaikuttaa risteily- ja lentoliikenteen yhdistämiseen? Helsingistä voitaisiin luoda entistä parempi liikenteen solmukohta. Ylipäänsä keskusteltiin siitä, että väylämaksujärjestelmän tulisi mahdollistaa

Id Versionumero

Suomen kytkeytyminen globaaliin kuljetusketjuun ja että logistiikkasektoria pitäisi tarkastella kokonaisuutena.

- Karjalainen: Jäänmurron kustannukset ovat kasvussa. Vaikka väylämaksu palautettaisiin normaalitasolle, oltaisiin silti alikatteellisia. Lisäksi EEDIn myötä IAS-jäluokan alusten määrä näyttäisi vähenevän, minkä vuoksi tarvitaan todennäköisesti lisää jäänmurtajia 2020-luvulla ja jäänmurron kustannukset koHoavat edelleen. Jäänmurron osalta yhteistyö Ruotsin kanssa tärkeässä roolissa, valmius säilytettävä erityisesti ankarien talvien varalta
- Todettiin, että lähdetään siitä, että väylämaksu on vero. Väylämaksu voisi mahdollisesti olla myös maksu eikä vero, mutta tällöin maksun tulisi vastata palvelun todellisia kustannuksia.
- Hallivuori: Nykyisessä laissa on kohtia, jotka ovat tulkinnanvaraisia. Muun muassa vajaalastialennus on tällainen. Vajaalastialennukset myös aiheuttavat hallinnollista työtä, sillä ne on laskettava manuaalisesti. Keskusteltiin lisäksi satamaan tulon määritelmästä ja siitä, mitä tarkoitetaan "samalla matkalla". Pidettiin tärkeänä, että tulkinnanvaraisuutta saadaan vähennettyä ja päätettiin palata tarkennettaviin kohtiin myöhemmässä vaiheessa.
- Sandell: Väylämaksu on vero, mutta siihen liittyvä säädösvalmistelu on LVM:n vastuulla. Veroluonteesta johtuvat tarkkuusvaatimukset on huomioitava valmistelussa. Mm. syrjimättömyydestä on huolehdittava tarkasti.
- Uusisuo: TEM:in näkökulmasta tärkeää pyrkiä edistämään vientiä ja Suomen kilpailukykyä

3. Katsaus edellisen työryhmän työhön / Tuomo Suvanto

- Käytiin läpi jo edellisessä kohdassa

4. Etenemissuunnitelma / Johanna Särkijärvi

a. Aikataulu

- Pystytään pitämään arviolta seitsemän kokousta ennen työryhmän toimikauden päättymistä. Toimikausi on suhteellisen lyhyt.

b. Sidosryhmien ja asiantuntijoiden kuuleminen (lausuntopyyntö, keskustelutilaisuus)

- Päätettiin järjestää sidosryhmiä koskeva lausuntokierros heti alkuun ja pitää kuulemistilaisuus tammikuussa.

c. Taustaselvitykset, työryhmän raportti

- Seurantaselvityksen päivittäminen vuodelta 2016 sekä vaikutusarvio vuoden 2017 osalta. Lisäksi tarvitaan myöhemmässä vaiheessa laskelmia mahdollisista väylämaksujärjestelmään ehdotettavista muutoksista.

5. Muut asiat

6. Seuraavat kokoukset

- 30.11.2017 klo 13-14.30
- 20.12.2017 klo 13-14
- 23.1.2018 sidosryhmätapaaminen klo 13-15.30

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:01

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liitteet -

Jakelu Työryhmän jäsenet
Pasi Ovaska, LVM

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--